

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. Kiadóhivatal, könyvtár és legyitroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. Nyomda: Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged

Szerda, 1932 nov. 16
Ara 16 fillér
VIII. évfolyam, 261. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3,20
Vidéken és Budapesten 3,60, külföldön
6-40 pengő. Boyes szám ára hétköz-
nap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hír-
delétek felvétele tarifa szerint. Megle-
lenk hétfő felvételével naponta reggel

A Szeged—Dorozsma-i vasut

Nagyon melegen üdvözljük azt a gondolatot, amit a város polgármestere vetett fel a dorozsmai községhez. (Talán az is az új stílushoz tartozik, hogy eddig a dorozsmaiak jártak be nagy urakat köszönteni Szegedre, most pedig a szegedi urak kezdenek kijárni Dorozsmára.) Ha lenne kedvünk az évődésre, azt mondanánk, hogy bárcsak a szegedi városházán is lennének olyan jó gondolatai Somogyi Szilveszternek, mint amilyenek a dorozsmai községhez jutnak eszébe. Életrevaló, okos gondolatnak tartjuk, hogy Dorozsma kereskedelmi miniszter-képviselője előtt felvette a Szeged—Dorozsma-i villamosvasut tervét s ezzel a régóta vajdó tervet újra aktuálissá tette.

Hogy Szegednek milyen szüksége lenne a dorozsmai villamosra, azt nem kell most bizonyítanunk s annak bizonyítására ezuttal nincs is terünk. Ez a villamos megszüntetné a távolságot a város s a nagyközség között s Szeged ipari és kereskedelmi forgalma csak jótekhony hatást várhatna az elvesztett hadtáptérlet részleges pótlásától. De Dorozsmának sem közömbös az, hogy egy nagy város fogyasztóit fennakadás nélkül kereshetik fel a dorozsmai termelők s hogy a városi élet minden tényezőjéhez távolságok legyőzése nélkül jutnának el. A város számára azért is sokat jelentő lenne ennek a vasuti összeköttetésnek megteremtése, mert ezáltal határozott irányt lehetne szabni annak a városfejlesztési törekvésnek, amelyiket csak kertváros létesítésével lehet szolgálni s az a városfejlesztés, amelyik eddig a telepek létesítésének át nem gondolt rögtönzéseiben merült ki, határozott célt és irányt kapna a megépítendő vasut két oldalán elhúzódó területek beépítésével.

Talán hat éve annak, hogy a Szeged—Dorozsma-i villamosvasut megvalósulás előtt állott s akkor kizárólag azért nem épült meg, mert a város képviselőiben tárgyaló polgármester nem vállalta a város nevében azt a kötelezettséget, hogy negyvenezer pengőn tulmenő összegért vegyen át részvényt az alakítandó részvénytársaságtól. A város polgármesterétől akkor azt kívánták, hogy még negyvenezer pengős részesedést vállaljon, amire azonban a polgármester kedvezőtlen választ adott. Negyvenezer pengőn mulott tehát akkor a Szeged—Dorozsma-i villamosvasut megépítése (a színházi deficit egytizenkettő részén). Holott a negyvenezer pengő ellenében a város negyvenezer pengő névértékű részvényhez jutott volna s a városi egyetlen fillér sem terhelhette a vasut fenntartási költségeiből. A város ehelyett a negyvenezer pengőt lényegesen meghaladó költségen megszervezte a dorozsmai autóbusszjáratot sokkal nagyobb befektetéssel, sokkal nagyobb üzemi költséggel és a közlekedés igényeinek sokkal hiányosabb megoldásával. Ez is olyan elhatározás volt, amire nagyon kevesen lehetnek büszkék a torony alatt.

Bármilyen örömmel üdvözljük is a felvetett gondolatot, mégis azt hisszük, hogy az eredmény elérése kedvéért nem kellene ragaszkodni a villamosvasut megépítésének tervéhez. A dorozsmai autóbussz forgalma havonként hétezer utasra tehető s ezért a hétezer utasért a dorozsmai autóbusszok megtesznek összesen hétezer kilométert. Minden megtett kilométeres tehát — egy utas esik. Ha most

már a beszerzési és üzemeltetés kiadásait, a töketörlesztés költségét összevetjük egy utas egy kilométerre eső viteldijával, akkor nagyon hamar meggyőződünk arról, hogy a mai forgalomnak megháromszorozódása mellett sem ígérkezik villamosvasut számára rentábilisnak a dorozsmai ut.

Angliában és Németországban az ilyen arányu (illetőleg: az ennél sokkal nagyobb arányu) forgalom lebonyolítására nem is építenek villamosvasut, hanem trolleybus közlekedést szerveznek meg. A trolleybus olyan villamoskocsi, amelyik nem sineken fut, vagy olyan autóbussz, aminek hajtóerejét nem benzín, hanem felsővezetékbeli jövő villamosáram szolgáltatja. Képzeljünk el egy autóbusszt, amelyik, mint villamos, felsővezetékbeli kapja a villamosáramot s rögtön tisztába jövőnk a trolley-

bus fogalmával. A trolleybus jó utat igényel, de meg lehet vele takarítani a vasuti pálya megépítésének költségét. Ha figyelembe vesszük, hogy Szeged és Dorozsma között pusztán a vasuti pálya megépítésének költsége megközelíthetné a négyszázer pengőt, rögtön szemléletessé válik a trolleybus előnye a villamosvasut felett. Ennél csak a felsővezetékkel kellene megépíteni s be kellene szerezni három kocsi, más jelentős dologi befektetést a trolleybus közlekedés nem igényelne. Amikor azonban az építési költségek nagysága a terv megvalósulását veszélyezteti, olyan megoldásokra kell gondolnunk, amelyek a forgalom igényét tökéletesen kielégítik, de lényeges szűkebb költségvetési keretek között megoldhatók. S éppen ezért vetjük fel a Szeged—Dorozsma-i trolleybus-közlekedés gondolatát.

A német szociáldemokrata párt nem hajlandó Papennel tárgyalni

Hitler a kancellári széket követeli

(Budapesti tudóstónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: Szerdán megkezdődnek a tanácskozások Papen kancellár és a pártok vezérei között a nemzeti koncentráció ügyében. A centumpárt, a bajor néppárt, a német néppárt és a szociáldemokrata párt vezérei kaptak szerda délutánra meghívást Papenhez. A szociáldemokrata párt parlamenti frakciója kedden este tartott értekezletén elhatározta, hogy

a meghívást nem fogadja el, mert nem hajlandó Papennel tárgyalni.

Az erről szóló határozati javaslatban a párt élesen támadja Papent és lemondását követeli.

Hitler kedd délutánig nem kapott meghívást a kancellárhoz.

Hitler állítólag csak abban az esetben hajlandó tárgyalni, ha Papen kijelenti, hogy hajlandó egy olyan kombinációról beszélni, amelyben Hitlernek jutna a kancellári tisztség. Mivel pedig Papen erre nem kapható, aligha fog kettőjük között közeledés létrejönni.

A jobboldali körök ideges figyelemmel kísérik az egységes marxista-front megteremtésére irányuló törekvéseket. A jobboldali sajtó azt követeli a kormánytól, hogy indítson kiméletlen harcot a bolsevizmus ellen.

Vad verekedés a francia kamarában

(Budapesti tudóstónk telefonjelentése.) Párisból jelentik: A kamara üléstermének bejárata előtt kedden délután vad verekedés játszódott le. Több kommunista képviselő megtámadta a szociáldemokrata »Populaire» című lap parlamenti szerkesztőjét és ütlegetni kezdte. A verekedés oka az volt, hogy a lap reggeli

számában éleshangú cikket közölt a kommunisták ellen és a képviselők a cikket akarták elégtételt szerezni. Valóságos boxvívó dal alakult ki. Az újságíró erőiesen védekezett, végül támadóival együtt a földre került. A gomolygó embertömeget a teremőrök csak nagy ügyelbajjal tudták széjjelválasztani.

Tizenöt Interpelláció a képviselőház szerdai ülésén

Gömbös Gyula a külügyi bizottságban beszámol római újáról

Budapest, november 15. A kormány tagjai ma reggel 8 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök részletesen beszámolt olaszországi útjáról. A minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta és háromnegyed 1 órakor ért véget. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a minisztertanácsról távozóban a következőket mondotta:

— Ugy a rokkanttörvény, mint a középfoku közigazgatási bíráskodásról szóló törvényjavaslat előkészítés alatt áll és rövidesen a törvényhozás elé kerül.

A ma reggeli római lapok hosszabb cikkben foglalkoznak Gömbös Gyula római látogatásá-

val. Közlük Gömbös beszámolóit, valamint azokat az ünnepélyes fogadtatásokat, amelyekben Nagykanizsán, Székesfehérvárott és Budapesten része volt.

A képviselőház szerdai ülésén mentelmi ügyeket tárgyalnak, majd a pénzhamisítás elnyomásáról szóló törvényjavaslat becikkelyezése kerül sorra. Tárgyalás alá kerül tovább az igazságügyminiszter javaslata a bélyegek védelméről és a tiltott postai szállítás büntetéséről. Interpellációs nap is van. 15 interpellációt is jegyeztek be az interpellációs könyvhöz. Ugyancsak szerdán tartja együttes ülést a képviselőház külügyi és közgazdasági bizottsága. Az ülésen Gömbös is megjelenik és beszámolót mond olaszországi tárgyalásairól.